

Περιγράμματα Μαθημάτων Προγράμματος Σπουδών

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ	ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΣΜΗΤΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΔ 80111	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΕΡΜΑΤΟΚΟΣΜΗΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟΥΣ ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΑΣΘΕΝΕΙΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρητικό		3 Θ	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικής Υποδομής/Επιλογής Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Σκοπός του μαθήματος είναι:

Να γνωρίσουν οι φοιτητές: α) τις κατηγορίες και τους μηχανισμούς δράσης των αντικαρκινικών φαρμάκων που προκαλούν σημαντικές ανεπιθύμητες ενέργειες στο δέρμα με έμφαση στην στοχευμένη θεραπεία (αναστολείς κινασών, μονοκλωνικά αντισώματα) β) τις ανεπιθύμητες ενέργειες της ακτινοθεραπείας στο δέρμα γ) τα φάρμακα και τα δερμοκαλλυντικά που χρησιμοποιούνται για την αντιμετώπιση των ανεπιθύμητων ενεργειών αυτών και δ) τις γενικές αρχές της υποστηρικτικής δερματογκολογίας

Στόχος του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές τις απαραίτητες γνώσεις για τη συνεπικούρηση της φαρμακευτικής και δερματοκοσμητικής αντιμετώπισης των ανεπιθύμητων ενεργειών στο δέρμα από τη χημειοθεραπεία και την ακτινοθεραπεία και την τεχνογνωσία για την ανάπτυξη καλλυντικών προϊόντων για πιθανή χρήση από ογκολογικούς ασθενείς.

Μαθησιακά αποτελέσματα: Μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές θα γνωρίζουν:

- Τους μηχανισμούς δράσης σημαντικών κατηγοριών κλασσικών αντικαρκινικών φαρμάκων με έμφαση στη στοχευμένη θεραπεία
- Τις ανεπιθύμητες ενέργειες που προκαλούν τα κλασσικά αντικαρκινικά φάρμακα και η στοχευμένη θεραπεία στο δέρμα
- Τις ανεπιθύμητες ενέργειες στο δέρμα από την ακτινοθεραπεία
- Τις φαρμακευτικές και δερμοκοσμητικές μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την πρόληψη ή τη μείωση έντασης και συχνότητας εμφάνισης των ανεπιθύμητων αυτών ενεργειών
- Τα τοπικά και συστηματικά φάρμακα που χρησιμοποιούνται για την αντιμετώπιση των ανεπιθύμητων ενεργειών στο δέρμα στους ογκολογικούς ασθενείς
- Την ανάπτυξη και τεχνολογία καλλυντικών προϊόντων με εξειδικευμένες ιδιότητες ως προς τη χρήση από ογκολογικούς ασθενείς

και θα είναι σε θέση να:

- Συνεπικουρούν το κλινικό έργο στην αντιμετώπιση των δερματικών ανεπιθύμητων ενεργειών της χημειοθεραπείας, της στοχευμένης θεραπείας και της ακτινοθεραπείας και να συμμετέχουν σε οργανωμένες ομάδες υποστηρικτικής δερματογκολογίας που αποτελούνται από Ιατρούς ογκολόγους, Ιατρούς Δερματολόγους, Πλαστικούς Χειρουργούς, Αισθητικούς και Κοσμητολόγους, Νοσηλευτές και Ψυχολόγους.

- Να αναπτύσσουν καλλυντικά προϊόντα με εξειδικευμένες ιδιότητες ως προς τη χρήση από ογκολογικούς ασθενείς

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη εργασία, εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον, εργασία σε διεθνές περιβάλλον, Ανάπτυξη κοινωνικής ευαισθησίας, Δυνατότητα επαφής με ευαίσθητες, κοινωνικά ομάδες, Διενέργεια έρευνας σε κλινικό περιβάλλον.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Υποστηρικτική Δερματοογκολογία.
2. Συνοπτική κατηγοριοποίηση αντικαρκινικών φαρμάκων και μηχανισμών δράσης.
3. Κλασσική Χημειοθεραπεία: Αναστολείς μίτωσης (ταξάνες, αλκαλοειδή Vinca) και ανεπιθύμητες ενέργειες στο δέρμα-Αλωπεκία-κνησμός-ξηρότητα, ερύθημα των άκρων, σύνδρομο παλαμο-πελματιαίας ερυθροδυσαισθησίας, ονυχοδυστροφία, ονυχόλυση, ονυχομελάνωση κ.λπ. Φαρμακευτική και δερματοκοσμητική αντιμετώπιση.
4. Κλασσική Χημειοθεραπεία: Γενοτοξικά αντικαρκινικά φάρμακα: Πλατίνες, παράγοντες ενδοπαρεμβολής-αναστολείς της τοποϊσομεράσης II (ανθρακυκλίνες)-Μηχανισμός δράσης. Αναστολείς της τοποϊσομεράσης I (τοποτεκάνη)- Μηχανισμός δράσης. Ανεπιθύμητες ενέργειες στο δέρμα όπως ερύθημα, κνησμός, τοπική υπερμελάγχρωση, αλωπεκία. Φαρμακευτική και δερματοκοσμητική αντιμετώπιση. Κλασσική Χημειοθεραπεία: Αντιμεταβολίτες και ήπιες δερματικές ανεπιθύμητες ενέργειες.
5. Η διορθωτική ψιμυθίωση διαρκείας για την αντιμετώπιση της αλωπεκίας στους ογκολογικούς ασθενείς. Συνεισφορά στην ψυχολογική αποκατάσταση. Κατηγοριοποίηση των χρωστικών που χρησιμοποιούνται. Ασφάλεια χρήσης των χρωστικών ψιμυθίωσης διαρκείας στους ογκολογικούς ασθενείς.
6. Στοχευμένη θεραπεία. Αναστολείς της κινάσης της τυροσίνης (TKIs). Αναστολείς της κινάσης του υποδοχέα του επιδερμικού αναπτυξιακού παράγοντα [EGFRIs, gefitinib, erlotinib και EGFR/ErbB2 αναστολείς όπως lapatinib) και μονοκλωνικά αντισώματα (mAbs)].
7. Αναστολείς της κινάσης της τυροσίνης (TKIs) και μηχανισμός δημιουργίας εξανθήματος. Βλατιδοφλυκταινώδες και κηλιδοβλατιδώδες εξάνθημα. Διαταραχή του λιπιδιεπιδερμικού φραγμού. Καλσινευρίνη για τον περιορισμό ανάπτυξης εξανθήματος και καρκινογέννεση. Τοπική προληπτική χρήση στεροειδών. Κατηγοριοποίηση του εξανθήματος κατά NCI 4.03. Φαρμακευτικός αλγόριθμος αντιμετώπισης. Καλλυντικά για την αντιμετώπιση του εξανθήματος στα διάφορα στάδια.
8. EGFRIs και ξηρότητα-Δερμοκοσμητική αντιμετώπιση- Ενυδάτωση-τύποι γαλακτώματος-συστατικά. Μαλακτικοί επίδεσμοι. EGFRIs και κνησμός. Δερμοκοσμητική αντιμετώπιση. Φαρμακευτική αντιμετώπιση: πρεγκαμπαλίνη και γκαμπαπεντίνη. EGFRIs και παρонуχία-πρόληψη. EGFRIs και τριχομεγαλία, υπερτρίχωση.
9. Στοχευμένη θεραπεία και πολλαπλοί αναστολείς των κινασών (MKIs). Αναστολείς της κινάσης του υποδοχέα του αγγειακού ενδοθηλιακού αναπτυξιακού παράγοντα (VEGFRIs) και του υποδοχέα του αιμοπεταλειακού αυξητικού παράγοντα (PDGFRIs)

και μηχανισμός δράσης. VEGFRIs και PDGFRIs και κηλιδοβλατιδώδες εξάνθημα. Κατηγοριοποίηση κατά NCI 4.03. Ξηρότητα. Σύνδρομο άκρων και σύγκριση με την ερυθροδυσαισθησία. Φαρμακευτική και δερμοκοσμική αντιμετώπιση. 10. Στοχευμένη θεραπεία και αναστολείς RAS-RAF-MEK-ERK. Μηχανισμός δράσης. Αναστολείς κινασών σερίνης θρεονίνης (αναστολείς BRAF) και ανεπιθύμητες ενέργειες στο δέρμα όπως: ερύθημα, οζώδες ερύθημα υπερκεράτωση, κερατοακάνθωμα. Φωτοπροστασία και λήψη αναστολέων BRAF. 11. Αναστολείς του επαγωγέα MEK. Μηχανισμός δράσης και ανεπιθύμητες ενέργειες από το δέρμα. Βλατιδοφλυκταινώδες εξάνθημα, παρονυχία, ξηρότητα, κνησμός. 12. Αλληλεπίδραση ακτινοβολίας και στοχευμένης θεραπείας με μονοκλωνικά αντισώματα (mAbs) όπως cetuximab και συσχέτιση απόδοσης θεραπείας και έξαρσης δερματικών ανεπιθύμητων ενεργειών. Πρόληψη-Αντιμετώπιση. 13. Ακτινοβολία και ανεπιθύμητες ενέργειες στο δέρμα. Προληπτική χρήση αντιοξειδωτικών ουσιών. Χρήση υαλουρονικού νατρίου.
--

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διαλέξεις στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω e-class, Ερωτήσεις-απαντήσεις μέσω e-class,	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	50
	Αυτοτελής μελέτη	40
	Σύνολο Μαθήματος	90
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα ελληνική Τελική γραπτή εξέταση (100%): Πολλαπλής επιλογής, ανάπτυξης, χαρακτηρισμός προτάσεων ως Σωστό ή Λάθος, Επίλυση ασκήσεων	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική
1. Χανιώτης Φ. Φαρμακολογία, Αθήνα 2014, ISBN: 978-960-372-205-2. Εκδόσεις Κ& Ν ΛΙΤΣΑΣ ΟΕ.

2. Βενετίκου Μ και Ιατράκης Γ. Επίκαιρα θέματα Φαρμακολογίας, Αθήνα 2014, ISBN: 978-618-81414-0-7. Εκδόσεις: ΖΕΒΕΛΕΚΑΚΗΣ Γ. ΚΑΙ ΣΙΑ ΕΕ
3. Σκουρολιάκου Μ. Βασικές έννοιες στη Φαρμακολογία, Αθήνα 2017.

Ξενόγλωσση

1. Lacoutoure M.E Dermatologic Principles and Practice in Oncology: Conditions of the Skin, Hair, and Nails in Cancer Patients Edit. Lacoutoure M.E, New York 2013.ISBN-13: 978-0470621882,
2. Lacoutoure M.E. Skin Care Guide for people living with cancer , New York 2012.